

Инвестираме във вашето бъдеще

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

ЕДНА ПОСОКА
МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ

www.opcompetitiveness.bg

МИНИСТЕРСТВО НА ИКОНОМИКАТА

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ЕВРОПЕЙСКИ ФОНДОВЕ ЗА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ”

ОДОБРЯВАМ:.....

ИВЕЛИНА ПЕНЕВА

*Ръководител на Управляващия орган на
Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020*

ПЛАН ЗА ОЦЕНКА

НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „ИНОВАЦИИ И КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ“ 2014 – 2020

София, м. март 2016 г.

Съдържание

1	Цели и обхват на Плана за оценка.....	4
1.1	Основни цели на Плана за оценка	4
1.2	Обхват и обосновка на Плана за оценка	4
2	Рамка на оценката на ОПИК.....	6
2.1	Описание на процеса на оценка в правомощията на УО на ОПИК	6
2.2	Координация на оценката с партньорите и заинтересованите страни.....	10
2.3	Стратегия за управление на качеството на оценителния процес	12
2.4	Стратегия за гарантиране използването на резултатите от проведените оценки на ОПИК и осигуряване на публичност.....	13
2.5	Обосновка на наличния капацитет за изпълнение на Плана за оценка	15
3	Планирани оценки	16
3.1	Последваща оценка на изпълнението, резултатите и въздействието на ОПРКБИ 2007-2013	18
3.2	Анализ на първите стартериали процедури по ОПИК 2014 – 2020	24
3.3	Междинна оценка и проучвания, включително първи екологичен доклад по ОПИК за периода 2015-2017	26
3.4	Оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ за постигане целите на ОПИК....	30
3.5	Последваща оценка	31
3.6	Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОП за програмен период 2021-2028	32
3.7	Оценки, които засягат две или повече програми	32
3.8	Специални (ad-hoc) оценки, анализи и проучвания	37
4	Методи за оценка.....	37
5	Индикативен график.....	39
6	Индикативен бюджет.....	45
	Приложение 1 Процедура по изготвянето на Плана за оценка на ОПИК	47

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БВП	Брутен вътрешен продукт
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
ЕЗФРСР	Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСФ	Европейски социален фонд
ЕФМДР	Европейски фонд за морско дело и рибарство
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение
КФ	Кохезионен фонд
МС	Министерски съвет
МСП	Малки и средни предприятия
МФУ	Отдел „Мониторинг и финансово управление“
НГО	Насочваща група по оценка
НСИ	Национален статистически институт
ОПИК	Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност"
ОПРКБИ/ОПК	Оперативна програма "Развитие на конкурентоспособността на българската икономика" 2007 - 2013
Регламент 1303/2013	РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета
ПНООП	Отдел „Програмиране, наблюдение и оценка на оперативната програма“
СО	Сертифициращ орган
СП	Споразумение за партньорство
УО	Управляващ орган
ЦКЗ	Централно координационно звено

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

1 Цели и обхват на Плана за оценка

1.1 Основни цели на Плана за оценка

Планът за оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 (ОПИК) е разработен от Управляващия орган (УО) на програмата в изпълнение на изискванията на чл. 56 и чл. 114 (1) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. и в съответствие с методическите указания на ЕК¹.

Общата цел на Плана за оценка е да се гарантира, че се предприемат достатъчно и подходящи дейности по оценката, които да бъдат успешно интегрирани в процеса на управление и изпълнение на програмата.

Процесът на осъществяване на оценка е тясно свързан с програмния цикъл (програмиране, изпълнение, мониторинг и отчитане на изпълнението на предварително заложените цели) и в този смисъл целта на провеждането на оценки е да се подобри качеството на изпълнение на оперативната програма и да се извърши оценка на нейната ефективност, ефикасност и въздействие.

Основните задачи на плана за оценка са да:

- способства за подобряване на качеството на оценките чрез правилно планиране, включително чрез идентифициране и събиране на необходимите данни (член 54 (2) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.);
- осигури рамка за планиране на оценки на въздействието (член 56 (3) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.);
- гарантира, че оценките осигуряват необходимата информация за ефективното и ефикасно управление на ОПИК;
- да предостави обратна връзка към УО за резултата от извършената работа и предприетите действия по време на прилагане на Програмата, посредством препоръки от оценките за подобряване усвояването на средствата и оптимизиране на работата;
- да гарантира използването на резултатите от заинтересованите страни при прилагането на програмата;
- да подобри прозрачността и откритостта по отношение изпълнението на ОПИК, процеса на комуникация със заинтересованите страни и информираността им относно резултатите от изпълнението на програмата и нейното въздействие.

1.2 Обхват и обосновка на Плана за оценка

Съгласно Регламент 1303/2013 г. през програмния период задължително е извършването на следните оценки:

¹ Методически документи на ЕК: The programming period 2014-2020: Guidance Document on Evaluation Plans; Guidance Document on Monitoring and Evaluation; EVALSED: The resource for the evaluation of Socio-Economic Development; Evalsed Sourcebook: Methods and Techniques и др.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

- предварителна оценка на ОПИК за програмен период 2014-2020 (член 55),
- оценки по време на програмния период за оценяване на ефективността, ефикасността и въздействието на програмата въз основа на Плана за оценка, включително минимум една оценка, чрез която се оценява приносът на подпомагането за постигането на целите по всеки приоритет (член 56),
- последващи оценки на изпълнението на ОПИК (член 57).

Планът за оценка съдържа списък на оценките, които УО планира да проведе през програмния период, като той не включва вече проведените предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОПИК 2014-2020, и предварителна оценка и стратегия за ефективно прилагане на финансовите инструменти по ОПИК 2014-2020.

Въз основа на разработения План за оценка през програмния период УО гарантира извършването на подходящи и навременни оценки, включително за оценяване на ефективността, ефикасността и въздействието на програмата, както и че всяка оценка е подложена на подходящо проследяване.

Изготвянето на Плана за оценка допринася за преодоляване на идентифицираните през програмния период 2007-2013 г. пропуски в капацитета за наблюдение и оценка на програмата, които създадоха предпостави за забавяне на необходимите действия за препограмиране. В периода 2014-2020 г. основен акцент се поставя върху изпълнението, ориентирано към резултатите и подобни процеси могат да доведат до загуба на резерва за изпълнение при непостигане на заложените етапни цели. В този смисъл, чрез Плана за оценка специално внимание ще бъде отделено на оценката на ефективността и ефикасността на процедурите за предоставяне на БФП, системата за предоставяне на помощта по ОПИК, в т.ч. по отношение на заложените индикатори и системата за тяхното събиране и отчитане, финансовите инструменти. Получаването на навременна информация относно резултатите от изпълнението на процедурите за предоставяне на БФП и финансовите инструменти, и особено тези, които са стартирани в началото на програмния период, ще допринесе за навременното предприемане на корективни мерки, при необходимост и до избягване на опасността от загуба на резерва за изпълнение по програмата.

Планът за оценка гарантира получаване на своевременна информация и увереност, че предприетите от УО действия водят до постигане на целите и приоритетите на програмата, както и че гарантират най-голямо положително въздействие върху целевите групи и икономиката на страната като цяло. В този смисъл важен акцент в Плана за оценка е фокусът върху специфични теми и въпроси, които са от съществено значение за изпълнението на програмата, напр. приносът и въздействието на програмата върху процеса на иновации в предприятията, върху развитието и подобряването на конкурентоспособността на бизнеса, прилагането на финансови инструменти в подкрепа на бизнеса, приносът към прилагането на инструмента за ВОМР, влияние на програмата върху хоризонталните въпроси.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

Чрез Плана за оценка се гарантира и навременното изготвяне на оценки, необходими за предоставяне на информация за докладите, които УО има ангажимент да предоставя на ЕК за периода след 2016 г. Такива са годишните доклади за изпълнение и докладите за напредъка, които следва да се представят през 2017 и 2019 г., съгласно чл.50 и чл.52 от Регламент 1303/2013 г., обобщения доклад и синтеза на констатациите за наличните оценки на програмата, които следва да бъдат предадени от Комисията всяка година от 2016 г. на Съвета, Европейския парламент, Европейски икономически и социален комитет и Комитета на Регионите (член 53). Стратегическите доклади на Комисията, които следва да се представят през 2017 г. и 2019 г. ще се позоват на докладите за напредъка на Държавите-членки (член 53 от Регламент (ЕС) № 1303/2013).

Не на последно място Планът за оценка гарантира, че материали от съществено значение са навреме на разположение на УО, за да изпълни задължението си, предвидено в член 114 (2) от Общия регламент, да представи на Комисията доклад, обобщаващ констатациите от оценките извършени по време на програмния период, до 31 декември 2022 г.

2 Рамка на оценката на ОПИК

2.1 Описание на процеса на оценка в правомощията на УО на ОПИК

Процесът по организация, координация и провеждане на оценки на ОПИК е ясно дефиниран в отговорностите на УО. Функциите по оценката и координационните връзки са определени и разделени от други дейности по изпълнение, контрол и одит на ОПИК, като същите се извършват от отдел „Програмиране, наблюдение и оценка на оперативната програма“ (ПНООП).

В рамките на отдел „Програмиране, наблюдение и оценка на оперативната програма“ (ПНООП), Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ (ГД ЕФК) - Управляващ орган на ОП са определени експерти, които отговарят за извършването на оценката на програмата. Определените експерти изпълняват задълженията си и осъществяват координация с всички отговорни звена за провеждане на оценката съгласно действащата нормативна уредба и Наръчника за управление и изпълнение на ОПИК.

Основните задачи на отдел ПНООП относно извършване на оценка на ОПИК включват:

- Разработване на План за оценка на ОПИК и съгласуването му с всички заинтересовани страни.
- Организация, координация и наблюдение на изпълнението на оценките, заложени в плана за оценка, в т.ч:
  - Подготовка на технически задания за избор на външни изпълнители за извършване на оценки и координация на дейностите на външните оценители;

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

- Координация и сътрудничество при набирането на социологически и статистически данни за извършване на оценките;
- Анализ и подготовка на становища по препоръки, направени от външни оценители;
- Изготвяне на предложения за промяна на ОПИК или на начина на управление, в резултат на проведени оценки на ОПИК;
- Проверка на степента на изпълнение на препоръки от оценките;
- Предоставяне на информация относно извършените оценки на всички заинтересовани страни и сътрудничество с Междуведомствената работна група за оценка на ЕСИФ 2014-2020 на национално ниво;
- Координация и изпълнение на дейности за осигуряване на публичност на резултатите от оценката;
- Организация и координация на изготвянето на вътрешни оценки, при необходимост, в т.ч. разработване на препоръки, базирани на резултатите от тези оценки;
- Извършване на годишна актуализация на Плана за оценка.

Процедурата по изготвянето на Плана за оценка, както и на изменениета в него, в случай на необходимост, е представена в [Приложение 1](#).

Връзка със системата за наблюдение

За ОПИК изцяло е изпълнено Предварително условие 7 „Наличие на статистическа база, необходима, за да се извършват оценки на ефективността и въздействието на програмите. Наличие на система от показатели за резултатите, необходима, за да се изберат действия, които най-ефективно допринасят за желаните резултати, както и за да се следи напредъкът към постигане на резултатите и да се извършва оценка на въздействието“.

Постигането на целите и резултатите по ОПИК се измерва чрез 13 индикатора за резултат, осем по четирите тематични приоритетни оси и пет по трите специфични цели на приоритетна ос 5 „Техническа помощ“. Избраният индикатор за резултат позволява при измерването им да се представят статистически валидни данни съгласно изискванията на ЕК за периода 2014-2020.

Разработени са Методологически насоки за отчитане на индикаторите за резултат и изпълнение по ОПИК², даващи подробно описание/дефиниция и начина на отчитане на индикаторите за резултат и индикаторите за изпълнение по ОПИК, както и ролята на участниците в процеса на изпълнение и отчитане на програмата. С оглед гарантиране

² http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=360

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

на качествени данни за извършване на оценката на ОПИК, УО на ОПИК координира работата си и с Националния статистически институт (НСИ).

Въвеждането и своевременното актуализиране на стойностите на постигнатите индикатори в Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН 2020) се извършва от експерти от отдел „Мониторинг и финансово управление“ (МФУ).

Процедура по координация с отделите в УО

Процесът по оценка в УО се осъществява в сътрудничество с всички отдели в структурата на ГД ЕФК. Повечето от мониторинговите данни се получават чрез ИСУН 2020, като с оглед ефективното изпълнение на функциите по оценка се осъществява и постоянна комуникация и обмен на данни между отдел ПНООП и останалите отдели в ГД ЕФК.

При осъществяването на оценки отдел ПНООП получава информация от останалите отдели, както следва:

- Данни за сключени договори и информация за идентифицирани проблеми в процеса на оценка, предоставяни от отдел „Представяне на БФП и договаряне“ (ПБФПД);
- Мониторингови данни, свързани с напредъка в изпълнението на проектите и предварително заложените стойности на индикаторите, неизпълнение на проекти и др., предоставени от сектор „Мониторинг“;
- Финансови данни, свързани с изразходваните средства по програмата, искания за плащане, идентифицирани трудности и проблеми и др., предоставяни от сектор „Финансово управление и верификация на разходи“ (ФУВР).

Предварителните доклади от оценките се представят за становище от отделите в ГД ЕФК, като получените коментари се обобщават от отдел ПНООП и се представят на изпълнителя (в случай на външна оценка) или се отразяват (в случай на вътрешна).

След завършване на дадена оценка (вътрешна или външна) докладът от оценката се предоставя за одобрение от Ръководителя на УО и се представя на вниманието на КН. Резултатите от оценките се изпращат на Европейската комисия и се публикуват на интернет страницата на оперативната програма.

След приключване на оценките и одобрението на резултатите от нея, отдел ПНООП предприема необходимите стъпки за изпълнение на препоръките, като изработва план за действие за тяхното изпълнение, който се одобрява от Ръководителя на УО и се представя пред КН.

Насочваща група по оценка към Управляващия орган

При необходимост може да се създава Насочваща група по оценка (НГО) към Управляващия орган. ЕК препоръчва сформирането на Насочваща група по оценка към Управляващия орган (Evaluation Steering Group), която да координира процеса по

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

оценка. Тя има едновременно институционално-представителна и техническо-методическа функция. В първия, ролята на НГО гарантира, че интересите на всички основни заинтересовани страни/партньори са взети под внимание, и че институциите, които евентуално трябва да предприемат действия, са включени. Важно е също така да се гарантира, че НГО изпълнява задачите си без конфликт на интереси. По отношение на техническо-методическата си функция, НГО защитава техническото качество на оценката от методическа гледна точка и е гаранция за независимост на оценката, като разчита на научни експерти или специалисти в съответната област на оценка.. В своя технически капацитет, НГО може да дава съвети относно заданията за обществените поръчки, да подкрепя работата по оценка, например чрез улесняване на достъпа до документация и данни, необходими за извършване на оценка, да оценява качеството на документите, които се изготвят.

Чрез НГО се гарантира, че дейностите по оценка се провеждат по независим, безпристрастен, професионален и етичен начин.

За особено важни или сложни/комплексни оценки, техническо-методическата функция може да бъде допълнително засилена чрез назначаването на външни за администрацията или на консултант експерти, компетентни по методологията и конкретната тематика.

НГО може да подпомага със становища работата на комисиите за приемане на работата на външните изпълнители на предвидените оценки на ОПИК, каквито се създават за приемане на работата по всяка обществена поръчка.

Извършване на оценки

С оглед гарантиране на безпристраницост и независимост предвидените оценки в плана за оценка ще се изпълняват основно чрез ползването на външни изпълнители, подбрани чрез процедури на основата на ясно дефинирани критерии, гарантиращи качество и професионализъм, при спазване на разпоредбите на Закона за обществените поръчки (ЗОП).

При използването на външна експертиза могат да се използват две възможности:

- сключване на рамков договор с независим оценител за целите на извършване на текущата оценка на ОПИК, съгласно Плана за оценка за целия програмен период или за определена негова част;
- сключване на отделни договори за извършване на специфични оценки в съответствие със заложените в Плана за оценка дейности, или на ad hoc оценки, съгласно допълнително идентифицирани потребности.

При изпълнение на договори за оценка от външни изпълнители, отдел ПНООП осъществява координация на работата на оценителите. Външният оценител следва да работи в тясно сътрудничество с отдел ПНООП, който му предоставя необходимите документи и информация, както и му съдейства за изпълнение на заданието.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

В случаите, когато ситуацията на оперативното управление налага могат да бъдат провеждани и малки по обхват вътрешни анализи и оценки. В този случай оценката ще се извършва от функционално независими от сертифициращите и одитиращите органи вътрешни оценители - експерти от УО.

2.2 Координация на оценката с партньорите и заинтересованите страни

Партньорите в процеса на оценка включват Европейската Комисия, Комитета за наблюдение, Междудомствената работна група за оценка на ЕСИФ 2014-2020 г. на национално ниво, бенефицентите и други заинтересовани страни.

Партньорите в процеса на оценка са не само ползвателите на резултатите от оценката, но също така и организации, които представляват значителен източник на информация, необходим за правилното провеждане на оценката.

Един от механизмите за координация на ниво програмиране и на ниво изпълнение се осъществява чрез участие в КН на ОПИК на представители на Централното координационно звено и останалите оперативни програми. От друга страна, представители на УО на ОПИК са включени в Междудомствената работна група за оценка на ЕСИФ 2014-2020 г. на национално ниво.

Комитет за наблюдение на ОПИК

КН на ОПИК следи напредъка в постигането на целите и изпълнението на приоритетите на Оперативната програма въз основа на предоставените от УО документи и информация. КН на ОПИК осъществява следните функции по отношение на оценката:

- Разглежда и одобрява Плана за оценка на ОПИК. Съгласно чл. 114 (1) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. Планът за оценка на ОПИК се представя за одобрение от страна на Комитета за наблюдение най-късно една година след приемането на оперативната програма;
- Получава информация относно резултатите, заключенията и препоръките от извършените оценки на ОПИК;
- Отправя искания към УО на ОПИК за провеждане на допълнителни специфични анализи/оценки (невключени в Плана за оценка на ОПИК), когато е необходимо;
- Разглежда и одобрява препоръките от проведени оценки, когато същите засягат въпроси от компетенциите на КН. Наблюдава напредъка по изпълнение на препоръките от оценките, на база изпълнението на плана за действие и докладите, предоставени от УО на ОПИК.

В изпълнение на посочените задължения, КН на ОПИК се явява един от потребителите на резултатите от оценките на ОПИК.

Съгласно чл. 49 (4) от Регламент 1303/2013 КН може да отправя коментари към УО относно изпълнението и оценката на програмата, включително действия, свързани с

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

намаляването на административната тежест за бенефициентите. КН осъществява мониторинг на действията, предприети вследствие на неговите коментари.

Междуведомствената работна група за оценка на ЕСИФ 2014-2020 на национално ниво

Междуведомствената работна група за оценка на ЕСИФ е създадена със Заповед № Р-111/12.05.2015 г. на заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика, на основание чл.11, ал.7, от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация и във връзка с чл.1, ал.2, т.16 от ПМС № 70/2010 за координация при управлението на средствата от Европейския съюз.

Членове на работната група са представители на Централното координационно звено, на управляващите органи на програмите, съфинансиирани от ЕСИФ и на Националния статистически институт.

Основната роля на Работната група (РГ) е да подпомага заместник министър-председателя по европейските фондове и икономическата политика, Централното координационно звено (ЦКЗ) и управляващите органи (УО) при координацията на планирането и извършването на оценки на изпълнението на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ).

Работната група има следните функции и задачи:

1. Осигуряване на централна координация на оценката на програмите, съфинансиирани от ЕСИФ;
2. Обсъждане на инициативите на Европейската комисия (ЕК) по отношение на оценката на ЕСИФ, включително резултатите и документите, произтичащи от работата на Мрежата за оценка към Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ и Партийството за оценка към Генерална дирекция „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на Европейската комисия и Европейска мрежа за оценка на развитието на селските райони към Генерална дирекция „Земеделие и развитие на селските райони“;
3. Подпомагане на УО в разработването на планове за оценка на програми финансиирани със средства на ЕС и тяхното последващо изпълнение, вкл. и при използване опита на Европейската статистическа система за мониторинг на национални и европейски стратегии;
4. Осигуряване на обмен на добри практики по отношение оценката на програмите съфинансиирани от ЕСИФ, между управляващите органи, ЦКЗ и НСИ, както и между УО, ЦКЗ и НСИ и аналогични институции на други държави-членки;
5. Подпомагане на ЦКЗ при извършването на оценки на Споразумението за партньорство и приноса на ЕСИФ за постигане на целите на хоризонталните политики на ЕС.,

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

6. Координация при извършването на оценки по хоризонтални теми и такива, приложими към две или повече оперативни програми.

Национален статистически институт

С цел осигуряване на съпоставимост, допълване и хармонизация между индикаторите и целите в рамките за изпълнението на отделните програми, се осъществява и непрекъсната координация между различните програми и ЦКЗ, както и активно сътрудничество с НСИ. По този начин се гарантира, че НСИ ще предоставя своевременно достоверна, актуална и съвместима информация (където е необходимо и дезагрегирана по компоненти) за целеполагането и отчитането на стойностите на избрания набор от индикатори.

Мрежа за оценка към ГД „Регионална и урбанистична политика“

Мрежата за оценка се състои от представители на държавите-членки, които са отговорни за оценката на политиката на сближаване. Тя е важен форум за дискусии между ЕК и държавите-членки по въпроси, засягащи оценката на политиката на сближаване, включително методически указания, индикатори, планове за оценка, напредък по отношение на оценките, които се предприемат от ЕК и държавите-членки, както и резултатите от оценките и тяхното приложение.

Европейска комисия

Представители на Европейската комисия са включени в процеса на оценка, посредством участие в заседанията на КН. Комисията работи в тясно сътрудничество със страните-членки по отношение обмена на информация (включително данни от мониторинга) и правилното и навременно приложение на препоръките от оценките. В допълнение, Комисията може да извърши по своя собствена инициатива оценки на програмите. Тя информира УО, а резултатите се изпращат на УО и се представят на съответния комитет за наблюдение. Съгласно чл. 57 и чл. 114 (3) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. Комисията извърши последваща оценка на оперативната програма в тясно сътрудничество с УО на ОПИК. Извън тези си задължения, Комисията издава насоки относно плановете за оценка, методите и техниките за провеждане на оценки и анализ на данните.

2.3 Стратегия за управление на качеството на оценителния процес

Гарантирането на качество на оценителния процес е от съществено значение за получаване на стойностен и използваем краен продукт от всяка оценка. Качеството на оценките зависи от три взаимно свързани фактора:

- качество на **планирането и дизайна на оценките** (вкл. тяхното възлагане);
- качество на **осъществяването на оценките** и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

- качество на **системата за наблюдение и генерираните от нея данни**³.
- С оглед гарантиране на качеството на оценките през програмния период 2014-2020 експертите по оценка към отдел ПНООП ще спазват процедурите за извършване на оценки, разписани в глава 14 „Наблюдение и оценка на оперативната програма“ на Наръчника на Управляващия орган на ОПИК, нормативните и методическите документи в областта на оценката на ЕК, вкл. насоките на ЕК за управление на качеството на външните оценки и Закона за обществените поръчки.
- При осъществяването на оценки, при изготвянето на заданията за избор на изпълнител и контрола върху тяхното качество, ще се търси съответствие с изискванията на приложимото законодателство и методическите насоки на ЕК. Заданията ще служат и като инструмент за последващ контрол на изпълнението от страна на външния оценител и за гарантиране на качеството на оценъчните доклади. За приемане на изпълнението на обществените поръчки ще бъдат създавани комисии, които да гарантират, че изисканите в заданията резултати са постигнати и отговарят на изисканото качество.
- С оглед гарантиране на качествени данни за извършване на оценката на ОПИК, УО координира работата си и с НСИ.
- Качеството на оценките на ОПИК се гарантира и посредством отчетност пред КН и всички заинтересовани страни, както и при необходимост, посредством създаването на НГО към УО.

2.4 Стратегия за гарантиране използването на резултатите от проведените оценки на ОПИК и осигуряване на публичност

За осигуряването на прилагането на резултатите от оценките по ОПИК ще се предприемат следните действия:

- Изискване на изрични, ясни и конкретни препоръки в оценъчните доклади;
- Представяне на резултатите от оценките в подходящ обем и форма до съответните потребители;
- Изготвяне на план за действие по препоръките и проследяване на напредъка в изпълнението му.

Друг механизъм за гарантиране на използването на резултатите от оценките е включването на заинтересованите в процеса на оценяване и разпространение на информация. Това ще доведе и до повишаване на доверието в резултатите от оценките, и подобряване на шансовете за изпълнение на препоръките.

³ Evalsed, Managing quality assurance and quality control, стр. 49

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

Важни фактори за използване на резултатите са качеството на оценките и тяхното планиране (разполагането им във времето), така че изводите и препоръките да са налице в момента, когато те имат значение за вземането на решения.

Основните изводи от извършените оценки се включват в Годишните доклади за изпълнение на ОПИК, изпращани до Европейската комисия, както и в информацията за изпълнение на оценките, представяна на КН. Въз основа на резултатите и констатациите от извършените оценки, отдел ПНООП изготвя и представя за одобрение на Ръководителя на УО план за действие за изпълнение на препоръките. Напредъкът в изпълнението на плана за действие ще се докладва на КН.

Осигуряване на публичност на резултатите от проведените оценки и дейностите по оценка

Целта на разпространение на резултатите от оценките е да се осигури достъп до препоръките и изводите от проведените изследвания на всички заинтересовани страни. Това е важно условие за правилното отразяване на изводите и резултатите от оценките в процеса на програмиране и изпълнение, за повишаване на общия ефект от провеждането на оценките, за по-добро разбиране за програмата, нейните резултати и въздействия, съществуващи добри практики и др.

Съгласно чл. 54 (4) от Регламент 1303/2013, всички оценки се правят обществено достояние. Поради тази причина, УО предвижда да представя резултатите от всички оценки на ОПИК, както на вниманието на КН, така и на широката общественост, като публикува информация на официалната Интернет-страница на програмата, като ще бъдат използвани и други подходящи поводи и комуникационни канали.

За целите на ОПИК се предвижда да се използват следните канали за разпространение на информация, при спазване на приложимите правила за достъп до информация:

- *Разпространение на докладите за оценка по електронна поща*

Информация с резултатите от докладите за оценка ще бъде изпращана до другите отдели на УО, КН, Междуведомствената работна група за оценка на ЕСИФ 2014-2020 на национално ниво, Звеното за оценка в ГД „Регионална и селищна политика“, други страни, заинтересовани от изпълнението на ОПИК.

Управляващият орган си запазва правото да променя и/или разширява списъка за разпространение на информация.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

- *Интернет – чрез Интернет-страницата на УО, единния информационен портал за структурните фондове на ЕС и при възможност, други подходящи страници*

За да се осигури максимална публичност, резюмето и препоръките от крайния доклад от оценката ще бъдат достъпни в интернет след одобрение от Комитета за наблюдение.

- *Медии (булетини, прессъобщения и други публикации);*
- *Семинари, тематични събития на национално и международно ниво, работни срещи и др.*

След одобрението на окончателните доклади от оценките, същите може да бъдат представяни под формата на презентации по време на тематични събития на национално и международно ниво, семинари, конференции и др. подходящи форуми. Презентациите от своя страна ще бъдат достъпни за широката общественост на интернет страниците на организаторите на съответните събития.

2.5 Обосновка на наличния капацитет за изпълнение на Плана за оценка на ОПИК

Осигуряването на ресурси и капацитет за извършване на оценки е регламентирано в чл. 54, (2) и чл. 56 (2) на Общий регламент. Човешките и финансови ресурси, необходими за извършване на оценките по ОПИК, са идентифицирани и планирани в ГД ЕФК.

В рамките на отдел ПНООП на ГД ЕФК са определени експерти, чиято работа е фокусирана основно върху оценката на оперативната програма. Функцията по оценка е вменена и в длъжностните характеристики на съответните експерти.

В рамките на приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на ОПИК, област на въздействие 5.1. „Подкрепа за управлението, изпълнението, мониторинга и контрола на оценката на Оперативната програма“ са предвидени средствата за подкрепа с оглед гарантиране на финансовото обезпечаване на дейността по оценка и развитие на капацитета за оценка в рамките на УО. Основните дейности за подкрепа по отношение на оценката включват:

- дейности, свързани с оценката на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика— 2007-2013;
- извършване на оценки през програмния период 2014-2020, в т.ч. подготовка и изпълнение на план за оценка и последваща оценка на ОП;
- предоставяне на техническа подкрепа, консултации, изследвания, анализ и проучвания, необходими за правилното програмиране, управление, наблюдение, оценка и контрол на ОПИК;
- общо и специфично обучение на персонала на УО.

Предложение за програма за обучение на експертите на УО на ОПИК, отговорни за оценката

През програмния период 2014-2020 е предвидено приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ да подкрепя още по-фокусирано успешното и добро управление на интервенциите по оперативната програма, както и да надгради капацитета в УО и бенефициентите. Реализацията на тази подкрепа е конкретизирана чрез мерки за постигането на специфични цели по отношение на административния капацитет и човешки ресурси, в т.ч. и капацитета за извършване на оценки. УО съвместно с дирекция “Човешки ресурси и организационни развитие” (ЧРОР) в МИ, са отговорни за организацията на процеса на анализ на необходимостта от обучения, разработка на специфични обучителни програми и изпълнението им. Годишният план за обучения на МИ (включително ГД ЕФК – Управляващ орган на ОПИК) включва идентифицираните приоритети, от гледна точка предмет на обученията и участие на служителите в тях.

УО разработва и изпълнява и специфични обучителни програми, свързани с управлението и изпълнението на ОПИК. Част от тях са специално посветени на развитието на капацитета за оценка на екипа, отговорен за провеждане на оценки в зависимост от личните потребности за повишаване на квалификацията на съответния служител. За целта могат да бъдат използвани специализираните обучения, провеждани от Европейският институт за публична администрация, участие в международни конференции за оценка на изпълнението и въздействието на ЕСИФ, провеждане на партньорски преглед (peer review), както и в други обучения и инициативи, организирани в България, от ЕК и др.

Във връзка с препоръчания от ЕК подход за доброто управление - структури, човешки ресурс, системи и инструменти, в периода 2014-2015 г. е реализирана обществена поръчка, която покрива както разработване на актуализирана организационна стратегия, анализ и оценка на организационната структура и наличния административен капацитет на УО, така и анализ и оценка на потребностите от обучение в средносрочен и дългосрочен план и провеждане на обучения. Един от резултатите от тази поръчка е изготвения анализ и оценка на потребностите от обучение, както и разработването на цялостна програма за обучения в страната и/или в чужбина, която е в процес на изпълнение.

3 Планирани оценки

Настоящият раздел съдържа списък и описание на предвижданите теми за оценка и индикативните дейности по оценката на ОПИК, индикативен график за тяхното извършване и друга релевантна информация съгласно Насоките за разработване на Планове за оценка на ЕК. Списъкът е индикативен и подлежи на редовно

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

преразглеждане от УО и Комитета за наблюдение на ОПИК с оглед отразяване на актуалните потребности от оценка.

За всяка оценка, Планът съдържа следната информация:

1. Предмет и обосновка на необходимостта от оценката, подход (процес на оценка или оценка на въздействието), основни въпроси за оценка, които ще бъдат конкретизирани;
2. Продължителност и индикативен период за провеждане на оценката.
3. Бюджет за провеждане на оценката.

Предвидените дейности и въпроси за оценка по всяка тема са индикативни и могат да бъдат променяни/съкращавани/допълвани в зависимост от конкретните потребности в периода на извършване на оценката.

Списъкът с индикативните теми за оценка през програмния период включва следните оценки:

- Последваща оценка на изпълнението, резултатите и въздействието на ОПРКБИ 2007 – 2013;
- Анализ на първите стартирали процедури по ОПИК 2014-2020;
- Междинна оценка и проучвания, включително първи екологичен доклад по ОПИК за периода 2015-2017;
- Оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ за постигането на целите на ОПИК;
- Последваща оценка;
- Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОП за програмен период 2021-2028;
- Оценки, които засягат две или повече програми;
- Специални (ad-hoc) оценки, проучвания и анализи.

С изключение на ad-hoc оценките, проучванията и анализите, които могат да бъдат и вътрешни, в зависимост от специността и сроковете за приключването им, всички останали планирани оценки ще бъдат изпълнявани от външни изпълнители.

Освен изброените по-горе оценки, при подготовката на ОПИК вече са проведени и две допълнителни оценки, както следва: 1) Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОПИК 2014-2020 и 2) Предварителна оценка и стратегия за ефективно прилагане на финансовите инструменти по ОПИК 2014-2020. Тези оценки са реализирани съгласно изискванията на чл. 29, чл. 37 и чл. 55 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.

Съгласно т.35 от преамбула на Регламент 1303/2013 и чл.37 (ж) съществува възможност за преразглеждане и актуализиране на предварителната оценка съгласно изискванията в хода на изпълнението на който и да е финансова инструмент, който се е изпълнявал въз основа на тази оценка, когато по време на фазата на изпълнението управляващият орган прецени, че предварителната оценка може вече да не отразява точно пазарните условия по време на изпълнението.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

3.1 Последваща оценка на изпълнението, резултатите и въздействието на ОПРКБИ 2007-2013

Тема на оценката	Последваща оценка на изпълнението, резултатите и въздействието на ОПРКБИ 2007-2013
Предмет и обосновка на необходимостта от оценката	<p>Предметът на оценката е пряко свързан с изпълнението на ангажиментите на УО на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г., установени в чл. 47-49 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 г. на Съвета във връзка с извършването на оценка, включително оценка на изпълнението, резултатите и въздействието на оперативната програма. В изпълнение на отговорността си по чл. 49 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 г. към настоящия момент ЕК е стартирала процедура на последваща оценка на оперативните програми, изпълнявани от всички страни-членки през програмен период 2007-2013 г. Предвид значимостта на резултатите от последващата оценка за вземането на информирани решения и установяване на стратегически правилните подходи за прилагане на ОПИК през настоящия програмен период (2014-2020) УО инициира извършването и. В тази връзка от ключово значение за УО е да получи обективна и независима експертна оценка на степента и начина, по който всички интервенции, подкрепени по ОП „Конкурентоспособност“ са постигнали набелязаните цели и резултати, степента, до която тези цели и резултати са в съответствие с първоначално заложените по съответните приоритетни оси области на въздействие и операции, както и да се направят изводи доколко постигнатите резултати са устойчиви.</p>
Индикативни дейности по оценката	<ol style="list-style-type: none"> 1. Извършване на оценка на целесъобразността от прилагането на оперативната програма на две нива - във връзка с потребностите на основните целеви групи (ниво 1) и във връзка с целите и приоритетите за развитие на националната икономика за периода 2007-2013 г. в контекста на общоевропейските цели за ускорен преход към икономика, базирана на знанието и постигане на ефективен икономически растеж (ниво 2); 2. Извършване на оценка на ефективността и ефикасността на изпълнението на оперативната програма, която следва да се базира на отделни анализи и оценки по петте приоритетни оси при отчитане на техните специфични целеви групи, конкретни цели и обявени през периода процедури за предоставяне на безвъзмездна

	<p>финансова помощ, а за Приоритетна ос 3 „Финансови ресурси за развитие на предприятията“ – старттирани инструменти за финансов инженеринг по Инициативата JEREMIE;</p> <p>3. Извършване на оценка на въздействието на интервенциите и постигнатата устойчивост на резултатите по ОП „Конкурентоспособност“ (ОПК), включително оценка на въздействието върху околната среда и приносът за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС;</p> <p>4. Разработване на набор от препоръки/работещи модели и добри практики, с конкретни насоки за прилагането им при изпълнението на оперативната програма за инновации и конкурентоспособност през настоящия програмен период 2014-2020 г., в т.ч подготовката и изпълнението на проекти/схеми за повишаване на конкурентоспособността, иновациите, енергийната и ресурсна ефективност, др.</p>
Подход	Оценка на въздействието
Основни въпроси за оценката	<p>1. До каква степен избраните интервенции и приложеният подход (допустими дейности, разходи, бенефициенти и пр.) са целесъобразни/съответстват на нуждите, проблемите и ограниченията на целевите групи на ОПРКБИ, целите и приоритетите, определени в НСРР в областта на повишаването на конкурентоспособността на българската икономика; целите и приоритетите, заложени в първата Национална Програма за Реформи (НПР), отнасящи се до развитие на малките и средни предприятия (МСП), насърчаване на предпринемачеството, подкрепа на иновационните дейности и подобряване на бизнес средата за повишаване на конкурентоспособността и добавената стойност на националната икономика?</p> <p>2. Размерът на средствата по отделните изпълнени интервенции подходящ ли е/достатъчен ли е, предвид установените нужди на целевите групи?</p> <p>3. До каква степен приложените интервенции са съобразени с капацитета на отделните целеви групи за усвояване на публични средства?</p> <p>4. До каква степен целевите групи са участвали или са били консултирани в процеса на планиране, управление и изпълнение на отделните интервенции по ОПРКБИ в периода 2007-2013 г.?</p> <p>5. Каква е степента на съответствие и реалния принос от изпълнението на ОПРКБИ за постигане на целите на Лисабонската</p>

	<p>стратегия за ускорен преход към икономика, базирана на знанието и допринасяща за ефективен икономически растеж, впоследствие преразгледани в Стратегията “Европа 2020” за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж?</p> <p>6. В каква степен интересенциите по ОПРКБИ допълват подкрепата, предоставяна по други програми и финансови инструменти? Каква е връзката и синергията между ОПРКБИ и мерките, реализирани по други програми и финансови инструменти с оглед постигане на националните и общоевропейски цели за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в периода 2007-2013 г.?</p> <p>7. Подкрепата, предоставена по ОПРКБИ концентрирана ли е към най-ефективните и ефикасни интересенции от гледна точка на националните и общоевропейски цели за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в периода 2007-2013 г.?</p> <p>8. Доколко (в каква степен) са постигнати резултатите, индикаторите (на ниво приоритетна ос и ключови индикатори на ниво оперативна програма) и съответно целите на ниво приоритетна ос и на ниво програма?</p> <p>9. Налице ли са били необходимите ресурси/финансови, времеви, административен капацитет, процедури, в т.ч. законови и подзаконови нормативни актове и пр./, които да осигурят ефективното и ефикасно постигане на заложените резултати, индикатори и цели?</p> <p>10. Доколко целесъобразни и обосновани са използвани интересенции за постигане на набелязаните цели и резултати? Кои са примерите за добри практики в управлението и изпълнението на ОПРКБИ през програмен период 2007-2013 г.?</p> <p>11. Какви са основните изводи от гледна точка на: дизайна на интересенциите, подбора на проектните предложения, договарянето, наблюдението и отчитането, финансовия контрол и извършването на плащания, системите за превенция, регистриране и докладване на нередности, процедурите по наблюдение, оценка и докладване на изпълнението на програмата, мерките за развитие на капацитета на бенефициентите и УО?</p> <p>12. Какво трябва да се промени и какво трябва да се запази през настоящия програмен период, за да се постигне по-голяма ефикасност и ефективност при планиране, изпълнение и управление на интересенциите?</p>
--	---

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

13. Какви препоръки и конкретни предложения за подобряване управлението и изпълнението на ОПИК 2014-2020 г. могат да бъдат дадени?

Социално-икономическо въздействие и устойчивост - оценъчни въпроси:

1. Какви са перспективите за средносрочно и дългосрочно въздействие на резултатите от изпълнението на ОПРКБИ върху социално-икономическото развитие на национално ниво като се има предвид степента на постигане на индикаторите за същност (контекст) и индикаторите за въздействие на оперативната програма?
2. Налице ли са и до каква степен въздействие и устойчивост върху основните показатели за социално-икономическо развитие?
3. Доколко са устойчиви резултатите и въздействията от интервенциите върху социално-икономическото развитие на национално ниво?
4. Кои са идентифицираните непланирани (положителни и отрицателни) и косвени ефекти от интервенциите по ОПРКБИ?
5. Кои са идентифицираните външни фактори, които биха могли да са повлияли (позитивно или негативно) върху постигнатите резултати и въздействие на интервенциите по ОПРКБИ?
6. Какво е влиянието на тези външни фактори върху резултатите и въздействието на интервенциите по ОПРКБИ?
7. Как интервенциите по ОПРКБИ адресират последиците от финансовата и икономическа криза и тяхното въздействие върху социално-икономическото развитие на страната?
8. До каква степен наблюдаваните промени в социално-икономическата среда могат да бъдат определени като резултат от интервенциите по ОПРКБИ?
9. Наблюдават ли се негативни социално-икономически влияния от реализацията на интервенциите по ОПРКБИ?

Оценка на въздействието върху околната среда - оценъчни въпроси:

1. Постигнати ли са и в каква степен екологичните измерения на мерките за подкрепа по ОПРКБИ?
2. Кои са и в каква степен са постигнати непреки ефекти от

	<p>изпълнението на интервенциите по ОПРКБИ върху околната среда?</p> <p>3. Взима ли се предвид в достатъчна степен опазването на околната среда при дизайна на инструментите за подкрепа, изпълнението и отчитането на индивидуалните проекти?</p> <p>4. Какво е общото екологично въздействие от изпълнението на ОПРКБИ? Налице ли са негативни последици / екологични щети върху околната среда от прилагането на ОПРКБИ и в случай, че има такива, какви са предприетите мерки за тяхното предотвратяване, минимизиране или отстраняване?</p> <p>5. Доколко са устойчиви резултатите и въздействията от интервенциите по ОПРКБИ по отношение опазването на околната среда?</p> <p>Принос за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС - оценъчни въпроси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. До каква степен хоризонталните политики на ЕС са взети предвид при:<ul style="list-style-type: none"> • дизайн на инструментите за подкрепа; • оценката на проектните предложения; • наблюдението на изпълнението и отчитането на индивидуалните проекти; • докладването на изпълнението на хоризонталните въпроси и отчитането на хоризонтални индикатори; • цялостното управлението и изпълнението на ОПРКБИ? 2. До каква степен системата от индикатори по ОПРКБИ измерва и обхваща приноса на програмата за изпълнението на хоризонталните политики на ЕС? 3. Какъв е общият принос на интервенциите по ОПРКБИ за изпълнение на хоризонталните политики на ЕС? 4. Доколко устойчив е приноса на интервенциите по ОПРКБИ по отношение изпълнението на хоризонталните политики на ЕС?
Методи за извършване на оценката и изисквания по отношение на необходимите данни	<p>Методологията за извършване на оценката следва да включва комбинация от методи и инструменти между най-малкото следните:</p> <ul style="list-style-type: none"> » Преглед и анализ на релевантните източници на информация и свързани документи; » Извършване на собствени проучвания за събиране на количествени и качествени данни, представляващи изходна база за

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

	<p>извършване на оценката;</p> <ul style="list-style-type: none"> » Анализ на вече натрупан опит, идентифицирани проблеми и добри практики; » Провеждане на теренни проучвания; » Запитвания/интервюта с представители на Управляващия орган на ОПРКБИ, целевите групи и останалите заинтересовани страни; » Анализи на целите (SMART); » Анализ на икономичността, ефективността и ефикасността на изпълнението; » Анализ на устойчивостта на изпълнението - показатели, индикатори за оценка на устойчивост и ефект от устойчивостта. <p>При извършване на оценката, Изпълнителят трябва да използва най-малко следните източници на информация:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Национален статистически институт; - Евростат; - Национални стратегически, планови и програмни документи, обнародвани в държавен вестник или съответно в правителствения портал за обществени консултации – www.strategy.bg, както и официалните интернет страници на съответните институции. - Данни и информация на Европейската комисия; - Данни и информация, предоставена от УО на ОПРКБИ; - Данни от иконометричния модел СИБИЛА за оценка на ефектите от ЕСИФ върху икономиката на България, поддържан от Министерство на финансите; - Информация, събрана от проведени теренни проучвания, интервюта и анкети с представители на заинтересованите страни.
Индикативен период за провеждане на оценката	<p>Разработване на документация за възлагане на обществена поръчка: м. септември – м. декември 2015 г.</p> <p>Обявяване и провеждане на обществена поръчка: м. януари – м. март 2016 г.</p> <p>Изпълнение на обществената поръчка: м. април 2016 г. – м. декември 2016 г.</p> <p>Продължителност: 9 месеца</p>

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

Прогнозен бюджет	500 000 лв. ⁴
------------------	--------------------------

3.2 Анализ на първите стартериали процедури по ОПИК 2014 – 2020

Тема на оценката	Анализ на първите стартериали схеми по ОПИК 2014 – 2020 (вкл. проучвания, подпомагащи изготвянето на Годишния доклад за изпълнение на ОПИК 2014-2020, който трябва да бъде представен през 2017 г., изпълнение на приложимите предварителни условия и хоризонтални принципи)
Предмет, обхват, контекст и обосновка на необходимостта от оценката	Предметът на оценката е извършване на анализ на първите стартериали процедури по ОПИК съгласно Индикативните годишни работни програми за 2015 г. и 2016 г. Основната цел на анализа е да даде навременна информация на УО, както и на всички заинтересовани страни относно функционирането на системите за предоставяне на БФП, евентуални проблеми и пропуски в процеса на програмиране на схемите, които изискват незабавни корективни действия. От друга страна, анализът ще има за цел да подпомогне разработването на Годишния доклад за изпълнение на ОПИК 2014-2020 (съгласно чл. 50 (4) на Регламент 1303/2013 г.), който трябва да бъде представен през 2017, вкл. изпълнение на приложимите предварителни условия и на хоризонталните принципи.
Индикативни дейности	Изготвянето на Анализа ще включва следните основни дейности: 1. Извършване на проучвания сред бенефициентите и потенциалните кандидати; 2. Оценка на процедурите по прилагане на ОПИК; 3. Оценка на съответствието на обявените процедури за предоставяне на БФП с целите на програмата, с оглед представяне на препоръки за оптимизиране на насоките за кандидатстване, указанията към бенефициентите и др. документи, разработени от УО на ОПИК;

⁴ Финансирането на обществената поръчка ще бъде осигурено от Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г., Бюджетна линия BG16RFOP002-5.002 “Подкрепа за ефективно и ефикасно изпълнение на дейностите, свързани с програмирането, управлението, наблюдението, оценката и контрола на ОПИК съгласно действащото законодателство и съществуващите добри практики“ по Приоритетна ос 5 „Техническа помощ“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.

	<p>4. Анализ и оценка на системата за събиране на данни за индикаторите на оперативната програма по отношение на нейната ефективност и функционалност за регулярно отчитане на напредъка в изпълнението;</p> <p>5. Оценка на финансовото изпълнение на ОПИК и предварителна оценка на риска от загуба на резерва за изпълнение през 2019 г.</p> <p>6. Оценка на изпълнението на действията, предприемани за изпълнение на предварителните условия, приложими за програмата, които не са били изпълнени при одобрението на ОПИК от ЕК;</p> <p>7. Оценка на изпълнението на действията, с които се цели да бъдат взети предвид хоризонталните принципи (вкл. определените в членове 7 и 8, ролята на партньорите, определени в чл. 5 от Регламент 1303/2013, за изпълнението на програмата, и на подкрепата, използвана за постигане на целите във връзка с борбата срещу изменението на климата);</p> <p>8. Деяности във връзка с изискванията за съдържание на годишните доклади за изпълнение, съгласно чл. 50 (4) и чл. 111(4) от Регламент 1303/2013 и докладите за напредъка по изпълнение на СП, съгласно чл. 52 от Регламент 1303/2013.</p>
Подход	Процесна оценка
Основни въпроси за оценката	<p>1. Има ли промени в нуждите на бенефициентите и какви са те?</p> <p>2. Какви са изводите и препоръките от прегледа на процедурите по прилагане на ОПИК?</p> <p>3. Как обявените процедури за предоставяне на БФП допринасят за постигане на целите на програмата? Какви са изводите и препоръките от прегледа на първите открити процедури по ОПИК? Какви са изводите и препоръките за оптимизиране на насоките за кандидатстване, указанията към бенефициентите и др. документи, разработени от УО на ОПИК? Каква е ползата за бенефициентите?</p> <p>4. Ефективна и функционална ли е системата за събиране на данни за индикаторите на оперативната програма по отношение на регулярно отчитане на напредъка в изпълнението на оперативната програма и какви са нуждите от подобреие?</p> <p>5. Какво е финансовото изпълнение на ОПИК? Каква е степента на усвояемост на средствата по ОПИК и какви са нуждите</p>

	<p>от подобреие на процеса на усвояване? Съществува ли риск от загуба на резерва за изпълнение през 2019 г.?</p> <p>6. В каква степен са изпълнени действията, предприемани за изпълнение на предварителните условия, приложими за програмата, които не са били изпълнени при одобрението на ОПИК от ЕК?</p> <p>7. В каква степен са изпълнени действията, свързани с изпълнението на хоризонталните принципи (вкл. определените в членове 7 и 8, ролята на партньорите, определени в член 5 от Регламент 1303/2013, за изпълнението на програмата, и на подкрепата, използвана за постигане на целите във връзка с борбата срещу изменението на климата.)? Какъв е ефектът от изпълнението на ОПИК върху хоризонталните политики?</p>
Методи за извършване на оценката и изисквания по отношение на необходимите данни	<p>Освен методите, изброени в т. 4., при извършване на анализа могат да бъдат използвани и принципите на формативния подход, провеждане на количествени и качествени проучвания, подход на активно участие от заинтересованите и целеви групи и др.</p> <p>Част от методите за събиране на информация и данни могат да включват: Кабинетно документално проучване - изготвяне на подробен списък на документи за преглед и анализ, събиране и анализ на данни; проучване чрез въпросници до заинтересовани и целеви групи; фокус групи; интервюта; анкетни проучвания и др.</p> <p>Основните източници на информация са представени в т. 4.</p>
Индикативен период за провеждане на оценката	<p>Подготовка на техническа спецификация: м.януари 2016 - м.април 2016;</p> <p>Провеждане на обществена поръчка: м.април 2016 – м.юли 2016;</p> <p>Начало на работата на външния изпълнител: м.август 2016;</p> <p>Представяне на окончателен вариант на Анализа и окончателен доклад за изпълнение на поръчката – м.април 2017 г.</p> <p>Продължителност: 9 месеца</p>
Прогнозен бюджет	200 000 лева

3.3 Междинна оценка и проучвания, включително първи екологичен доклад по ОПИК за периода 2015-2017 г.

Тема на оценката	Междинна оценка и проучвания, включително първи екологичен доклад по ОПИК за периода 2015-2017 г.
-------------------------	--

Предмет, обхват, контекст и обосновка на необходимостта от оценката	<p>Предмет на оценката ще бъде изготвяне на анализ и оценка на напредъка (вкл. цялостна оценка за периода от стартирането на програмата до края на 2018 г.), ефективността и ефикасността на изпълнението, съответствие на изпълнението с целите и приоритетите на програмата, оценка на очакваното въздействие, оценка на риска, прилагане на хоризонталните политики. В рамките на оценката ще се извърши и проучване и изготвяне на Първи екологичен доклад по ОПИК за периода 2015-2017 съгласно Становище по екологична оценка на Министерство на околната среда и водите №5-4/2014 за съгласуване на ОПИК.</p> <p>Обект на оценката ще бъдат обявените процедури и процедурите в процес на изпълнение в рамките на периода от старта на оперативната програма (март 2015 г.) до края на 2018 г. като междинната оценка следва да надгради получените резултати от Анализа на първите стартирани процедури по ОПИК.</p> <p>Получените резултати от междинната оценка ще бъдат използвани и при изготвянето на годишния доклад за изпълнението, предоставян от държавите-членки през 2019 г., съгласно чл. 21, чл. 50 (5) и чл. 111 (4) от Регламент 1303/2013 г., както и като отправна точка за програмирането на следващия програмен период.</p>
Индикативни дейности по оценката	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анализ и оценка на напредъка в изпълнението на приоритетните оси на оперативната програма в контекста на постигнатите физически и финансови показатели, спрямо предварително заложените цели към края на 2018 г. Проучване и анализ за промените в стойностите на индикаторите по програмата; 2. Анализ и оценка на обявените и в процес на изпълнение процедури за предоставяне на БФП по оперативната програма по отношение на адекватност и актуалност на приоритетите спрямо политиките и стратегиите на национално и европейско ниво в съответната област, нуждите на целевите групи, спецификите на конкретната област на интервенция, адекватност и актуалност на процедурите спрямо целите и приоритетите на оперативната програма; 3. Оценка на приноса на ЕСИФ за промените в стойностите на индикаторите; 4. Оценка на изпълнението на финансовите инструменти; 5. Оценка на нетния ефект от интервенциите по ОПИК върху икономиката на страната/секторите, подкрепяни от програмата към 2018 г.

	<p>6. Оценка на напредъка към постигане на целите на ОПИК и нейния принос за постигане на целите на СП, Стратегия Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, България 2020 и други стратегически документи на национално ниво, и др. към 2018 г.;</p> <p>7. Анализ и оценка на приноса на ОПИК към постигане на целите на хоризонталните политики на Общността и стратегическите документи;</p> <p>8. Анализ на изпълнението на индикаторите, заложени в становището по ЕО на програмата и ДЕО на програмата и други дейности във връзка с изготвянето на първи екологичен доклад по ОПИК за периода 2015-2017 г.;</p> <p>9. Анализ и оценка на приноса на ОПИК за постигане на целите и приоритетие на Иновационната стратегия за интелигентна специализация и Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия;</p> <p>10. Действия във връзка с изискванията за съдържание на годишните доклади за изпълнение, съгласно чл. 21, чл. 50 (5) и чл. 111 (4) от Регламент 1303/2013;</p> <p>11. Действия за съдържанието на докладите за напредъка по изпълнение на СП, съгласно чл. 52 от Регламент 1303/2013;</p>
Подход	Процесна оценка и оценка на въздействието
Основни въпроси за оценката	<p>1. Какъв е напредъкът в постигането на целите и приоритетите на програмата към края на 2018 г.? Какво е изпълнението на програмата и на нейните приоритети по отношение на финансовите данни, общите и специфичните индикатори и количествени целеви стойности? Какви са промените в стойностите на индикаторите за резултат и етапните цели?</p> <p>2. Как обявените процедури за предоставяне на БФП допринасят да постигне на целите на програмата? Какви са изводите и препоръките от прегледа на откритите процедури по ОПИК? Какво е съответствието на обявените процедури за предоставяне на БФП с постигане на целите на програмата?</p> <p>3. Какъв е приносът на ЕСИФ за промените в стойностите на индикаторите?</p> <p>4. Какво е изпълнението на финансовите инструменти към 31.12.2018 г. и адекватни ли са те на потребностите на пазара?</p> <p>5. Каква е степента на удовлетвореност на потребностите на</p>

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

	<p>крайните получатели на помощта и заинтересованите организации и институции? Има ли промени в нуждите на бенефициентите и какви са те?</p> <p>6. В каква степен са изпълнени действията, с които се цели да бъдат взети предвид хоризонталните принципи (вкл. определените в членове 7 и 8, ролята на партньорите, определени в член 5 от Регламент 1303/2013, за изпълнението на програмата, и на подкрепата, използвана за постигане на целите във връзка с борбата срещу изменението на климата.)? Какъв е ефектът от изпълнението на ОПИК върху хоризонталните политики?</p> <p>7. Какви са ефективността, ефикасността и въздействието от интервенциите по ОПИК?</p> <p>8. Какви са изводите и препоръките от прегледа на процедурите по прилагане на ОПИК 2014 – 2020 г.?;</p> <p>9. Какъв е приносът на ОПИК за постигане на целите и приоритетие на Иновационната стратегия за интелигентна специализация и Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия?</p>
Методи за извършване на оценката и изисквания по отношение на необходимите данни	Необходимият минимум, който методиката трябва да включва е: <ul style="list-style-type: none"> - преглед и анализ на документи; - събиране и обработка на информация - количествени и качествени методи; - интервюта с представители на УО на ръководно и оперативно ниво и представители на целевите групи/бенефициентите на програмата; - качествени изследвания; - подход на смесените методи (mixed methods approach) за оценка на въздействието; - други методически подходи, според целите, спецификата и въпросите на оценката (следва да са подробно описани от изпълнителя в техническото му предложение по обществената поръчка). Основните източници на информация са посочени в т.4
Индикативен период за провеждане на оценката	Подготовка на техническа спецификация и документация за възлагане на обществена поръчка: м.юли 2017 - м.септември 2017; Провеждане на обществена поръчка: м. октомври 2017 – м. декември 2017; Начало на работата на външния изпълнител:м.януари 2018/м.

	<p>февруари 2018;</p> <p>Представяне на окончателен вариант на доклада за междинна оценка и окончателен доклад за изпълнение на поръчката: януари 2019 – март 2019 г.</p> <p>Продължителност: до 12 месеца</p>
Прогнозен бюджет	350 000 лв.

3.4 Оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ за постигане целите на ОПИК

Тема на оценката	Оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ за постигане целите на ОПИК,
Предмет, обхват, контекст и обосновка на необходимостта от оценката	Оценката е в съответствие с чл. 56 (3) на Регламент 1303/2013, съгласно който поне веднъж през програмния период следва да се провежда оценка, с която се оценява приносът на подкрепата от ЕСИФ за постигането на специфичните цели по инвестиционните приоритети на всеки приоритет.
Индикативни дейности по оценката	Оценката надгражда и актуализира резултатите от предходните оценки, и по-конкретно междинната оценка, като в допълнение към дейностите, описани в междинната оценка, тази ще включи и следните дейности: <ul style="list-style-type: none"> - Оценка на напредъка в постигането на целите на програмата и на специфичните цели по инвестиционните приоритети на всеки приоритет; - Оценка на постигането на целевите стойности на индикаторите, определени в рамката на изпълнение; - Оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ за постигане на целите по всеки приоритет на ОПИК; - Оценка на въздействието от реализацията на ОПИК върху икономиката на страната, околната среда и хоризонталните въпроси; - Оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ чрез ОПИК за постигане на целите на Иновационната стратегия за интелигентна специализация, Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия, и др. национални и европейски стратегически документи, както и на СП;
Подход	Оценка на въздействието

Основни въпроси за оценката	<p>Освен въпросите, посочени по отношение на междинната оценка, ще бъдат допълнени и следните основни въпроси:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Какъв е приносът на подкрепата от ЕСИФ за постигане на целите по всеки приоритет на ОПИК? Постигнати ли са целите, заложени за всеки приоритет? Реалистични ли са били заложените цели? В случай, че не са били реалистични – по-ниски или по-високи е следвало да бъдат? Предприемането на какви действия и мерки се препоръчва? - Какво е въздействието от реализацията на ОПИК върху икономиката на страната, околната среда и всеки от хоризонталните въпроси? - Какъв е приносът на подкрепата от ЕСИФ чрез ОПИК за постигане на целите на Иновационната стратегия за интелигентна специализация, Националната стратегия за насърчаване на малките и средните предприятия, и др. национални и европейски стратегически документи и по-специално Стратегия Европа 2020, както и на СП?
Методи за извършване на оценката и изисквания по отношение на необходимите данни	Основните методи са представени в т. 4. Освен методите, посочени по отношение на междинната оценка на програмата, следва да се използват и методи като контрафактологичен анализ и други приложими методически подходи според целите и спецификата на оценката.
Индикативен период за провеждане на оценката	<p>Подготовка на техническа спецификация и документация за възлагане на обществена поръчка: м.декември 2020 г. – м.февруари 2021 г.;</p> <p>Провеждане на обществена поръчка: м. март – м.юни 2021;</p> <p>Начало на работата на външния изпълнител: м.юли/м.август 2021 г.</p> <p>Представяне на окончателен вариант на ~~–~~доклада за оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ - м. май 2022 г.</p> <p>Продължителност: 10 месеца</p>
Прогнозен бюджет	700 000 лв.

3.5 Последваща оценка

Съгласно чл. 57 от Регламент 1303/2013 г. последващите оценки се извършват от Комисията или от държавите-членки в тясно сътрудничество с Комисията до 31 декември 2023 г. Последващите оценки разглеждат ефективността и ефикасността на

европейските структурни и инвестиционни фондове и техния принос за изпълнението на Стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като се отчитат заложените в нея цели и в съответствие със специфичните изисквания, определени в правилата за отделните фондове.

3.6 Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОП за програмен период 2021-2028 г.

Тема на оценката	Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОП за програмен период 2021 – 2028 г.
Предмет, обхват, контекст и обосновка на необходимостта от оценката	Предвид факта, че към момента не са разработени документи, вкл. и Регламенти, за следващия програмен период, настоящият План за оценка предвижда възможността за изготвяне на предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОП за програмния период 2021 – 2028 г., без да посочва конкретни аргументи, дейности, обхват и оценъчни въпроси за тази оценка.
Индикативен период за провеждане на оценката	Предварителната оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОП за програмния период 2021 – 2028 г. ще се проведе в периода 2019-2020 г., паралелно с процеса на разработване на оперативната програма. Индикативният график включва: <ul style="list-style-type: none"> - Подготовка на техническа спецификация: м.април 2019 г. – м.юни 2019 г.; - Провеждане на обществена поръчка: м.юли 2019 г. – м.октомври 2019 г.; - Начало на работата на външния изпълнител – м. декември 2019 г.; - Предаване на окончателен доклад за предварителна оценка на програмата и доклад за екологична оценка: м.септември/декември 2020 г. - Продължителност: до 12 месеца
Прогнозен бюджет	350 000 лв.

3.7 Оценки, които засягат две или повече програми

(В случай на интегрирани и/или координирани инвестиции в дадена сфера, ВОМР, хоризонтални политики и др.)

Тема на оценката	Оценки, които засягат две или повече програми
Предмет, обхват, контекст и обосновка на необходимостта от оценката	<p>Темите и обхватът на оценките, които засягат две или повече програми, финансиирани от ЕСИФ, ще бъдат конкретизирани допълнително в рамките на постоянната Междуведомствена работна група по оценка на ЕСИФ.</p> <p>Основните теми могат да бъдат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прилагане на финансовите инструменти: напредък и въздействие. Предвид значимостта на финансовите инструменти за подкрепа на МСП и подобряване на достъпа им до финансиране, за стимулиране създаването на нови предприятия, успешното реализиране на нови бизнес идеи, успешното и ускоряващо развитие на съществуващи предприемачески фирми, водещи до икономическа стабилизация и растеж, респективно до създаването на нови работни места и т.н., прилагането на същите е важна тема за оценка. Предвид предстоящото създаване на Фонд на фондовете за управление на финансовите инструменти, УО на ОПИК счита, че е целесъобразно извършването на оценка на хоризонтално ниво. Ако подобна оценка не бъде извършена хоризонтално за две или повече програми, УО на ОПИК си запазва правото да включи темата в рамките на оценка/и на програмата или да проведе самостоятелна оценка по тази тема. - Прилагане на инструмента за Водено от общностите местно развитие (ВОМР). Приносът на ОПИК 2014-2020 г. за изпълнението на ВОМР е съобразен, от една страна с тематичните цели, в обхвата на които ще бъдат финансиирани приоритетите, целите и индикаторите за изпълнение на програмата, и от друга страна със спецификите на идентифицираните територии за постигане на успешното им интелигентно, устойчиво и приобщаващо развитие. Приносът на ОПИК към изпълнението на местните стратегии за развитие се изразява във: <ul style="list-style-type: none"> - финансирането на проекти в рамките на одобрените стратегии за местно развитие, които са разработени съобразно спецификите на конкретната територия и в унисон с приоритетите и целите на ОПИК и имат заложени приоритети, цели и мерки за изпълнение в следните направления: <ul style="list-style-type: none"> ○ насърчаване на разработването и въвеждането в практиката на иновации (Тематична цел 1);

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

	<ul style="list-style-type: none"> ○ повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес, вкл. чрез диверсификация и алтернативни дейности (Тематична цел 3). Предвид многофондовото финансиране на инструмента ВОМР⁵, УО на ОПИК счита за целесъобразно провеждането на хоризонтална оценка на прилагането на инструмента за ВОМР.; <p>- Изпълнение на принципите на хоризонталните политики и въздействия върху хоризонталните въпроси от изпълнението на програмите, финансиирани от ЕСИФ. Регламент 1303/2013 г. отделя специално внимание върху изпълнението на действията, с които се цели да бъдат взети предвид принципите, определени в членове 7 и 8, ролята на партньорите, определени в член 5, за изпълнението на програмата, и се отчита подкрепата, използвана за постигане на целите във връзка с борбата срещу изменението на климата. В текста на ОПИК е записано, че в рамките на програмния период, самостоятелно или като част от оценката на изпълнението на ОПИК, ще бъде извършена поне една оценка на изпълнението на принципа на равнопоставеност, недискриминация и равен достъп. Поради тази причина, ако подобна оценка не бъде извършена хоризонтално за две или повече програми, УО на ОПИК си запазва правото да включи темата в рамките на оценка/и на програмата или да проведе самостоятелна оценка по тази тема.</p>
Индикативни дейности по оценката	<p>Основните дейности ще включват извършване на проучвания, анализи и оценки по посочените теми.</p> <p>По темата „Прилагане на финансовите инструменти“</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализ и оценка на напредъка по прилагане на финансовите инструменти; - Анализ и оценка на приноса на ОПИК/ЕСИФ за компетицисране на констатираната пазарна неефективност или неоптимална инвестиционна ситуация от предварителната оценка; - Анализ и оценка на приноса на финансовите инструменти за развитие на бизнеса; - Анализ и оценка на въздействието на финансовите инструменти по ОПИК върху икономиката на страната.

⁵ Съгласно Споразумението за партньорство е определено ОПИК 2014-2020 г да допринесе с до 5% от бюджета си за многофондово финансиране на инструмента ВОМР.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

	<p>По темата „Прилагане на инструмента за Водено от общностите местно развитие“:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализ и оценка на приноса на ОПИК/ЕСИФ към разработването и въвеждането в практиката на иновации в подкрепените територии; - Анализ и оценка на приноса на ОПИК/ЕСИФ за повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес в подкрепените територии; - Анализ и оценка на въздействието от прилагането на инструмента ВОМР върху подкрепените територии. <p>По темата „Изпълнение на принципите на хоризонталните политики и въздействия върху хоризонталните въпроси от изпълнението на програмите, финансиирани от ЕСИФ“:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализ и оценка на изпълнението на действията, с които се цели да бъдат взети предвид принципите, определени в членове 7 и 8, ролята на партньорите, определени в член 5 от Регламент 1303/2013, за изпълнението на програмата, и се отчита подкрепата, използвана за постигане на целите във връзка с борбата срещу изменението на климата.; - Анализ и оценка на изпълнението на принципа на равнопоставеност, недискриминация и равен достъп. Анализ и оценка на специфичните действия, предприети за насърчаване на равенството между мъжете и жените и за предотвратяване на дискриминацията, по-специално насърчаване на достъпността за хората с увреждания, и разпоредбите, въведени, за да се гарантира интегрирането на аспекта за равенството между половете в оперативната програма и в операциите.; - Анализ и оценка на въздействието на ОПИК по хоризонталните въпроси.
Основни въпроси за оценката	<p>По темата „Прилагане на финансовите инструменти“</p> <ul style="list-style-type: none"> - Какъв е напредъка по прилагане на финансовите инструменти? - Какъв е приносът на ОПИК/ЕСИФ за компетнсиране на констатираната пазарна неефективност или неоптимална инвестиционна ситуация от предварителната оценка? - Какъв е приносът на финансовите инструменти за развитие на бизнеса? - Какво е въздействието на финансовите инструменти по ОПИК

	<p>върху икономиката на страната?</p> <p>По темата „Прилагане на инструмента за Водено от общностите местно развитие“:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Какъв е приносът на ОПИК/ЕСИФ към разработването и провеждането в практиката на иновации в подкрепените територии? - Какъв е приносът на ОПИК/ЕСИФ за повишаване на конкурентоспособността на местните икономики и възможности за създаване на местен бизнес в подкрепените територии? - Какво е въздействието от прилагането на инструмента ВОМР върху подкрепените територии? <p>По темата „Изпълнение на принципите на хоризонталните политики и въздействия върху хоризонталните въпроси от изпълнението на програмите, финансиирани от ЕСИФ“:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Какво е изпълнението на действията, с които се цели да бъдат взети предвид принципите, определени в членове 7 и 8, ролята на партньорите, определени в член 5 от Регламент 1303/2013, за изпълнението на програмата, и се отчита подкрепата, използвана за постигане на целите във връзка с борбата срещу изменението на климата? - Какво е изпълнението на принципа на равнопоставеност, недискриминация и равен достъп? Какви са и какво въздействие оказват специфичните действия, предприети за насищаване на равенството между мъжете и жените и за предотвратяване на дискриминацията, по-специално насищаване на достъпността за хората с увреждания, и разпоредбите, въведени, за да се гарантира интегрирането на аспекта за равенството между половете в оперативната програма и в операциите? - Какво е въздействието на ОПИК по хоризонталните въпроси?
Методи за извършване на оценката	Основните методи и източници на данни са описани в т. 4
Бюджет за провеждане на оценката	Общинският бюджет за провеждане на общи оценки е в размер на 300 000 лв.

3.8 Специални (ad-hoc) оценки, анализи и проучвания

Тема на оценката	Специални (ad-hoc) оценки, анализи и проучвания
Предмет, обхват, контекст и обосновка на необходимостта от оценката	<p>УО на ОПИК ще провежда ad-hoc оценки, анализи и проучвания, в случай че бъде установена конкретна потребност от извършване на такива. Ad-hoc оценките и анализите могат да бъдат вътрешни или външни. Някои от ситуацията, при които може да се наложи извършването на такива оценки, анализи и проучвания са:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Оценки при предложения за промяна на оперативната програма; - Провеждане на проучвания и анализи по конкретни въпроси свързани с изпълнението на програмата или програмирането на следващия програмен период; - Изготвяне на Втори екологичен доклад за периода 2018-2020 г. - Др. анализи и проучвания, в случай на необходимост.
Продължителност и индикативен период за провеждане на оценката	При необходимост
Бюджет за провеждане на оценката	400 000 лв.

4 Методи за оценка

При определяне на методите за оценка на всяка конкретна оценка, УО ще конкретизира същите на етап изготвяне на задание за провеждане на обществена поръчка като ще се възползва от възможността да изиска принос от кандидатите за допълване на методите и инструментариума за оценка в техническите им предложения.

Основните методи, които ще бъдат приложени за оценките на ОПИК, в т.ч. и при оценката на въздействието, могат да се обобщят по следния начин:

- Оценка на процесите и изпълнението (process evaluation) – Този тип оценка има за задача да анализира ефективността на работата/процесите/системите и да предложи подходящи мерки, с оглед на тяхното ускоряване и подобряване.
- Оценка, базирана на теорията – При този тип оценки основно следва да се приложат традиционни изследователски методи – както качествени, така и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

количествени. Сред най-често използваните в първата група са набиране и преглед на специализирана литература и документи, провеждане на интервюта и фокус групи, изследване на конкретни случаи и други. Сред вторите – използване на методи на описателната статистика, логически модели, метод за изчисление на разходи за единица продукт (при оценка на ефикасността), извадкови статистически изследвания или различни вариации на методи, при които се остойностяват ползите и разходите.

- Контрафактологични оценки на въздействието – При този тип оценки стремежът е да се изясни каква част от получения след края на дадена интервенция резултат се дължи на тази интервенция.
- Метод на триангулацията – Данните и заключенията трябва да бъдат обосновани чрез използване на поне два източника на информация с цел получаване на потенциално адекватно ниво на достоверност. Оценителят следва да използва множество източници на информация по време на оценяването и да разчита на данни, които се подкрепят съгласувано от информационните източници. Следва да се използва подход, базиращ се на доказателства (тоест количествен, основаващ се на факти и цифри) и базиращ се на мнения (тоест субективни източници, такива като интервюта, проучвания, фокус групи), с цел да изследва по метода на триангулацията получените данни и заключенията относно всички оценъчни въпроси, когато този подход е приложим.

При извършване на оценка, изпълнителите трябва да използват най-малко следните **източници на информация**:

- ИСУН;
- Национален статистически институт;
- Евростат;
- Национални стратегически, планови и програмни документи, обнародвани в държавен вестник или съответно в правителствения портал за обществени консултации – www.strategy.bg, както и официалните интернет страници на съответните институции;
- Данни и информация на Европейската комисия;
- Данни и информация, предоставена от УО на ОПРКБИ/ОПИК;
- Данни от иконометричния модел СИБИЛА за оценка на ефектите от ЕСИФ върху икономиката на България, поддържан от Министерство на финансите;
- Информация, събрана от проведени теренни и др. проучвания, интервюта и анкети с представители на заинтересованите страни.

При извършване на оценката, Изпълнителят на всяка конкретна оценка следва да използва количествени, иконометрични и качествени методи, като наборът от инструменти за събиране на данни следва да включва преглед на документация, провеждане на индивидуални интервюта, фокус групи, анкети, включително чрез уеб-базирани въпросници с всички основни заинтересовани страни.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

5 Индикативен график

Графикът за провеждане на оценките е съобразен с препоръките на Ръководството на ЕК за плановете за оценка, според което, оценките на въздействие се залагат възможно най-късно в края на периода, за да бъдат налични очакваните резултати, и възможно най-рано, така че техните констатации да бъдат полезни при вземане на управленски решения.

Редовен преглед на Плана за оценка ще се осъществява от отдел ПНООП веднъж годишно, преди пролетното заседание на КН. Евентуалните изменения в плана (добавяне на нови оценки, сливане или отпадане на заложени оценки) ще се одобряват от КН по предложение на Ръководителя на УО на ОПИК.

Таблица 1

План-график за илюстриране на координацията между планираните оценки на ОПИК и цялостното изпълнение на програмата, включително установената система за докладване на постигнатия напредък

Наименование на оценката Година	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОПИК 2014 – 2020		Приключила									
Предварителна оценка и стратегия за ефективно прилагане на финансовите инструменти по ОПИК 2014-2020		Приключила									
1 Последваща оценка на изпълнението, резултатите и въздействието на ОПРКБИ 2007-2013				Приключила							
2 Анализ на първите					Приключила						

Таблица 1

План-график за илюстриране на координацията между планираните оценки на ОПИК и цялостното изпълнение на програмата, включително установената система за докладване на постигнатия напредък

Наименование на оценката Година		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	стартирали процедури по ОПИК 2014-2020											
3	Междинна оценка и проучвания, включително първи екологичен доклад по ОПИК за периода 2015-2017 г.;											
4	Оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ за постигане целите на ОПИК											
5	Последваща оценка											
6	Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОП за											

Таблица 1

План-график за илюстриране на координацията между планираните оценки на ОПИК и цялостното изпълнение на програмата, включително установената система за докладване на постигнатия напредък

Наименование на оценката Година		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	програмен период 2021-2028											
7	Оценки, които засягат две или повече програми											
8	Специални (ad-hoc) оценки, анализи и проучвания											

Таблица 2

Теми за оценка, график и индикативен бюджет

	Наименование на оценката	График за провеждане			Предвидени средства (в лева)
		Подготовка на документация за възлагане на ОП	Провеждане на процедура по ЗОП	Период на извършване на оценката	
1	Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОПИК 2014 – 2020			Oценката е приключена. Финансирана е по проект BG161PO003-5.0.01-0003 „Ефективно управление на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013 г.”, осъществяван с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” 2007-2013, (Приоритетна ос 5 „Техническа помощ”), съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие“	
2	Предварителна оценка и стратегия за ефективно прилагане на финансовите инструменти по ОПИК 2014 – 2020			Oценката е приключена. Осъществена е с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Техническа помощ”, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие Проект № 0114-CO-1.2 „Повишаване на ефективността на работата на Сертифициращия орган при сертифициране на разходите 2013-2015” BG 161 PO 002-1.2.01-0012	
3	Последваща оценка на изпълнението, резултатите	септември-	Януари 2015-	април 2016 –	500 000

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

	и въздействието на ОПРКБИ 2007-2013	декември 2015	март 2016	декември 2016	
4	Анализ на първите стартирани процедури по ОПИК 2014 – 2020	януари 2016 – април 2016	април 2016 – юли 2016	август 2016 – април 2017	200 000
5	Междинна оценка и проучвания, включително първи екологичен доклад по ОПИК за периода 2015-2018;	юли 2017-септември 2017	октомври 2017 – декември 2017	януари/април 2018 – януари / март 2019 г.	350 000
6	Оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ за постигането на целите на ОПИК	декември 2020 – февруари 2021	март 2021 – юни 2021	юли/август 2021 - март 2022	700 000
7	Последваща оценка			До 31.12.2023 г.	Извършва се от ЕК
8	Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОП за програмен период 2021-2028 г.	април 2019 - юни 2019	юли 2019 – октомври/ноември 2019	декември 2019 - декември 2020	350 000
9	Оценки, които засягат две или повече програми	По общ съгласуван график между ОП			300 000
10	Специални (ad-hoc) оценки, анализи и проучвания	При нужда			400 000
	Общо				2 800 000 лв. без ДДС

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

6 Индикативен бюджет

Общийят бюджет за оценка и проучвания по ОПИК възлиза на 1 771 714 евро или 3 465 171,39 лв. Прогнозните стойности на отделните оценки са представени в Таблица 3. В индикативния бюджет са включени разходите за извършване на оценки на програмата, извършване на проучвания и събиране на данни за нуждите на оценките и изготвяне на годишните доклади по изпълнението на ОПИК, за извършване на анализ, вкл. и за целите на програмирането на следващия програмен период, както и изготвянето на задължителните тригодишни доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на ОПИК, съгласно становището по екологична оценка № 5-4/2014 на министъра на околната среда и водите. Средствата за извършване на оценки, анализи, проучвания са предвидени в рамките на приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на ОПИК, област на въздействие 5.1. „Подкрепа за управлението, изпълнението, мониторинга и контрола на оценката на Оперативната програма“, Бюджетна линия BG16RFOP002-5.002 "Подкрепа за ефективно и ефикасно изпълнение на дейностите, свързани с програмирането, управлението, наблюдението, оценката и контрола на ОПИК, съгласно действащото законодателство и съществуващите добри практики". Оценките се залагат в списъка с предварителни обявления на процедурите за възлагане на обществени поръчки, които УО планира да открие през съответната календарна година.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд
за регионално развитие

www.opcompetitiveness.bg

Таблица 3 Индикативен бюджет на Плана за оценка на ОПИК

	Наименование на оценката	Предвидени средства (в лева)
1	Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОПИК 2014 – 2020	Финансирана е по ОПРКБИ 2007-2013 г.
2	Предварителна оценка и стратегия за ефективно прилагане на финансовите инструменти по ОПИК 2014 – 2020	Изпълнена от МФ
3	Последваща оценка на изпълнението, резултатите и въздействието на ОПРКБИ 2007-2013	500 000
4	Анализ на първите стартирали процедури по ОПИК 2014-2020	200 000
5	Междинна оценка и проучвания, вкл. първи екологичен доклад за 2015-2017	350 000
6	Оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ за постигане целите на ОПИК	700 000
7	Последваща оценка	Извършва се от ЕК
8	Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОП за програмен период 2021-2028	350 000
9	Оценки, които засягат две или повече програми	300 000
10	Специални (ad-hoc) оценки, анализи и проучвания	400 000
	Обща стойност	2 800 000 лв. без ДДС

Приложение 1 Процедура по изготвянето на Плана за оценка на ОПИК

	ДЕЙСТВИЕ	ОТГОВОРНО ЗВЕНО/ЛИЦЕ	КРАЕН СРОК
1.	Възлагане на задача за изготвяне на План за оценка на ОПИК	Началник отдел ПНООП	1 ден
2.	Изготвяне на План за оценка на ОПИК	Експерти по оценка в отдел ПНООП	2 месеца
3.	Преглед и одобрение на Плана за оценка	Началник отдел ПНООП	5 работни дни
4.	Преглед и одобрение на Плана за оценка от заместник главен директор/главен директор/ Ръководител на УО	заместник главен директор/главен директор/ Ръководител УО	3 работни дни
5.	Неформално съгласуване на Плана за оценка с ЕК	Ръководител УО (отдел ПНООП)	14 дни
6.	Представяне за становища на Плана за оценка пред Междуведомствената работна група за оценка на ЕСИФ 2014-2020	Експерти по оценка в отдел ПНООП	5 дни
7.	Изпращане на Плана за оценка чрез Секретариата на КН на членовете на КН	Ръководител УО	до 10 работни дни преди датата на редовно заседание или минимум 7 дни при писмена процедура
8.	Получаване и отразяване на коментари от КН	Секретариат на КН (отдел ПНООП)	Съгласно процедурата за коментари от КН
9.	Одобрение на План за оценка от КН	КН	по време на заседанието на КН или в рамките на писмена процедура
10.	Представяне на одобрения План за оценка на вниманието на ЕК чрез SFC	Ръководител УО (отдел ПНООП)	До 3 работни дни след одобрение от КН